

༥ རོ་བོའི་སྒོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མ་ལགས་སོ།།

ན་མོ་གྲུ་རུ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལམ་གྱི་མཆོག། །བྲམས་དང་

སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོང་པ་བྱང་འཇུག་པ། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་བདེ་སྤྱད་བརྩེ་རྣམ་པའི། །ཐུང་

རྩེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྒྲོང་ཉིད་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད། །དག་

གཉིན་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་བྱང་རྒྱབ་སེམས། །གང་ལ་སྒྲེས་ན་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་བྱེད་པ།།

འབྲི་བསྐྱན་མེད་པར་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་གྱེ། །དེ་ལ་འདིར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་བྱངས་

བཅུན་པ་བླ་མ་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བྱིན་རྒྱ་བས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་

མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འབྲུལ་

འཁོར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིང་ཆེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྒོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་ལ་

ངོ་སྤྱོད་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་ལམ་དུ་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ལ་ཕྱར་

རྩྭགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི་ཇོ་བོ་ལ་སྒྲུ་མ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་

འདིའི་བརྒྱད་པ་ནི། རོ་ཆེ་འཆང་། ཉེ་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། རོ་མ་སྤྱི་ཕ། ཇོ་

@184 བོ་ཆེ། འཇོ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན། པོ་ཉོ་བ། རྒྱ་ལྷགས་རི་པ། ལྷ་རི་ཙ་བརྒྱད་པ།

དྲ་པོ་ལྷ་མེ། ཡག་གྲ། །སྒྲོམ་རི། ས་ཞིག་སོ། རྒྱ་མཁར་རི་ས། རིན་ཆེན་བྲག་

དམར་བ། ཞང་བྲག་དཀར་བ། ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་བྱང་རྩལ་དཔལ། གཞོན་ལྷ་གྲ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཞང་། དེས་ཤེས་རབ་བསོད་ནྱིས། དེས་བཙོན་འགྲུས་ལ། དེས་སྒྲོབ་དཔོན་

ཆོས་མཆོག་ལ། དེས་སྒྲོབ་དཔོན་རྩལ་བྲིམས་དཔལ། དེས་བྱད་རྩར་རྩལ། དས་གྲོ་

རྟི་ཤི་ལ་ལ། དེས་ཆོས་རྩེ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ། དེས་ཆོས་རྩེ་བསོད་ནྱིས་

རིན་ཆེན་ལ། དེས་གཞོན་ལྷ་རྒྱལ་མཆོག་ལ། དེས་བདག་ལའོ། །གཉིས་པ་བྲིན་གྲིས་

བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངང་ནས་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲུམ་

པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེམས་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། ཆོས་

འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལ་འཕྲོས་རྒྱུར་འདུས་སྒྲུམ་ལ་ཐིམ། དེ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུམ་

དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་

ཅད་བསྐྱུས་ལ་སྒྲུམ་ལ་བསྟེམ། དེ་ནས་ལུས་ཡོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་

ཅད་སྒྲུམ་ལ་ཕུལ་ལ་མོས་གུས་དུང་བ་བྲ། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཁྱད་

པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ་

པོ། །སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པ་ཚར་བའི་སྐྱབས་ཅིག། །དེ་ནམས་ལ་

བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པ་གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་རང་གི་རྩ་བའི་པ་མ་མདུན་དུ་བསམས་

ལ། མ་འདིས་བདག་དང་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ་འགོ་བ་མའི་ས་ལ་

བཞག་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་དགྲའི་བཅུར་སྟོན་གནས་པའི་ཆོ་བརྩེ་

བའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་ས་ཏེ། ངའི་བྱ་འདི་གཞན་སུ་དང་མི་མཉམ་པ་གཅིག་བྱུང་

ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་བྱུང་ཆེད་དུ་མོ་འདེབས། ལྷ་གོག་ལྔ་ལྔ་འདེབས། ལྔ་

@185 གཏོར་བཏང་། གྲོག་འདོན་ལ་སོགས་པ་བྱེད། སྒྲོར་བས་ཀྱང་བྱ་ལ་གནོད་པའི་

སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་། བཙས་ནས་ཀྱང་སྤྱ་ཚོགས་གཅིག་དང་གཉིར་མ་སྤར་

གང་ལས་མེད་ཅིང་སེགོལ་གཅིག་བཞག་ན་འཆི་བ་ལས་སྒྲོང་སྟེ། ཤའི་བྲོད་ལ་

རྒྱན། མི་གཙང་པ་ལག་པས་ཕྱིས། ཁའི་ཟས་སྟོད། ལྷབས་ལྷེས་ཕྱིས་

ཏེ་ཅུང་ཟད་ཆེར་སོང་སྟེ། ཟས་རང་གིས་ཟ་ཤེས་པ་དང་། ས་མའི་མིང་ནས་

འབོད་ཤེས་པ་དང་། འགྲོག་ལི་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་དགའ་བ་བྱས་ཤིང་། མ་

རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་གཅིས་པར་བབྱང་། བུའི་ཆེད་དུ་སྦྱིད་སྦྱག་གཏམ་གསུམ་ལ་མ་

བལྟས་པར་བསྐྱངས། སྒྲན་པའི་མིང་ནས་བོས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས།

ཆེར་སྦྱིས་ནས་གཞན་ལ་བྲེ་ཁ་ཕུལ་ཁ་རྩམ་ལ་ངོ་ནག་ལོག་ལོག་བརྩེགས་ནས་བསགས་

པ་ཐམས་ཅད་བུ་ལ་ཕངས་པ་མེད་པར་བྱིན། བུའི་ཆེད་དུ་སྦྱིད་སྦྱག་གཏམ་གསུམ་

རང་གིས་བྲངས། རང་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་བཀོད་ཀྱང་ཆེས་སྒྲམ་པ་མི་སྦྱེ། འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་ཀྱང་བུ་ལ་ཆེས་སྒྲམ་པ་

མེད་པར་བྱས། དེ་ལྟར་བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས། བྱམས་པའི་མིག་

གིས་བལྟས། སྒྲན་པའི་ཆོག་གིས་བོས། སྒྲིང་གི་དུམ་བུ་ཕྱིར་ལུས་པ་ལྟ་

བྱར་བསྐྱངས། རང་གིས་སྤྱད་དུ་རུང་བའི་ཟས་གོས་ཞོར་ཐམས་ཅད་བྱ་ལ་ཕོག་

ཅིང་རང་བས་གཅིས་པར་བཟུང་། ཞག་གཅིག་མེད་ཀྱང་སྒོ་མི་བདེ་བར་བྱས།

ཕན་སྣ་ཚོགས་ནས་བཏགས། གཞོད་པ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསལ་བའི་དྲིན་ཅན་འདི་

བདག་ལ་འདི་ཙམ་དྲིན་ཆེན་སྣམ་དུ་མིག་ནས་མཆི་མ་ཕྱུང་བའོ། ལུས་ཀྱི་བ་

སྤྱི་ལུང་བཙམ་དུ་བསམ། མ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཕན་བདགས་

སྤྱི་ལུང་བསམས་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་སྤྱི་ལུང་བསམ། དེ་

@186 དེ་བཞིན་དུ་མཆེད་གོགས་བཟའ་ཚང་ལ་བསམ། དེ་ནས་ཡུལ་མི་བྲིས་མཆོས་ལ་

བསམ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ། དེ་ནས་

ནམ་མཁའ་བྱུང་ཚད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འགོ་བ་རིགས་དུག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ།

བྱམས་པའི་ཤྱགས་རྩང་ན་རིགས་དུག་རེ་རེ་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་དུ་གཞུག།

བདག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འབྱམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མ་

གུས་པ་ཡང་གངས་མེད་ལ། མདོ་མུང་འདས་ལས། མ་ཡི་བྱགས་མཐའ་རྒྱ་ཤུག

ཆོག་གྱུ་ཙམ། །རིལ་བྱར་བགང་ཀྱང་ས་ཡིས་མི་ལང་འགྱར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་པ་མིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་

མ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྐྱོམ། བཞི་པ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་

འབྲུལ་འཁོར་བཅས་ཏེ་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ནི་རིགས་

དུག་རེ་རེ་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། ཚད་མཉམ་བརྒྱད་ནི། ཡང་སོས། །

ཐིག་ནག །བསྐྱུས་འཇོམས། ཅུ་འབོད། ཅུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ།

རབ་རྟུ་ཚ་བ། མནར་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་དང་པོ་རྣམས་ལ་མཚོན་ཆའི་ཚ་བ།

ཕྱི་མ་དག་ལ་ནི་སྤྲུགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་སྐྱུ་འཇོམས་སྐྱུ་བཅུག་ནས་ཡུན་

དཔག་རྟུ་མེད་པར་མེས་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དཔག་རྟུ་མེད་པ་ཡོད་

ཅིང་། གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་ནི། རྩ་བུར་ཅན། རྩ་བུར་དོལ་བ་ཅན། ལ་རྩ་

ཟེར་བ། སོ་ཐམ་པ། ཀྱི་རྩྭ་ཟེར་བ། ལྷ་རྩལ་ལྟར་གས་པ། པརྩ་ལྟར་

གས་པ། པརྩ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་སྟེ། གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཚད་དང་། ལུས་ཚད་རྣམས་མངོན་

པ་དང་མདོ་བྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བསམ་ལ་རང་གི་རྩ་

བའི་མ་བཞིན་དུ་མ་འདིས་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་གྲགས་མེད་པ་སྟོང་ན་སྟིང་རྗེ་སྟམ་དུ་

@187 བསམ། མ་འདི་རྣམས་ལས་ངན་བསགས་པས་སྤྱག་བསྐལ་འདི་ལྟ་བུ་དཔག་མེད་

སྟོང་བ་སྟིང་རེ་རྗེ། སྤྱག་བསྐལ་ལས་རི་ལྟར་བྱས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་སྟམ་དུ་བསམ་

ཞིང་། མཆི་མ་ཉིལ་ཉིལ་ལ་བསྒོམ། ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ནི་ཐལ་མོ་གཉིས་

འགྲམ་པ་ལ་སྒྱུར། གྲུ་མོ་གཉིས་བརྒྱ་ལ་བཅུགས། ལུས་ཚོག་བྱར་མགོ་

བོ་བཀྲག་ངོ་འཕྱུམ་བསྐྱས་ལ་ངག་རྟུང་འི་ཨ་མ་ཨ་མ་ཞེས་འདོན་པ་ངག་གི་འབྲུལ་

འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་ལ་ཡང་ཕྱི་མི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་

ཟས་སྒོམ་མིག་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མཐོང་ཡང་རྣག་ཁྲག་དང་གྲི་ཕུབ་མི་མདག་

ལ་སོགས་པར་སོང་ནས་བཟར་མི་བརྟུབ་པའོ། །ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་ལྟོ་བ་ལྷང་

པའི་ལྟོས་ཅམ། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ། མགྲིན་པ་འཇག་སྒྲག་ཅམ། ཀྱང་

ལག་འཇག་མ་ཅམ་དུ་གྱུར་པས་ཟས་ཁར་མི་ཤོང་། ཤོངས་ཀྱང་མགྲིན་པ་ནས་

མི་ཐར་ལྟོ་ཁངས་ན་རྒྱང་ལག་གིས་མི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་ཡོད། ཟས་སྒོམ་ཉིད་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་ཟོས་པས་གྲེ་

སྤྱབ་མི་མ་ཐུར་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་དང་། ཐལ་བར་སོང་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་

བ་ལ་དམིགས་པ་སྤར་བཞིན་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲོམ། ཏུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྣམས་

ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་རང་གི་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་

ཡང་མ་ཤི་བར་ཁོག་པར་ལག་པ་ལྟུག་པ། བྱ་ཡི་དང་གཅན་གཟན་གཅིག་གིས་

གཅིག་མ་ཤི་བར་ཟ་བ་དང་། སྟོན་ཀའི་སྤྱགས་ལུག་གསོད་པ་དང་། རྟོར་ལ་

སོགས་པས་དུད་འགོ་གསོད་པ་དང་། མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འཁྱར་དགོས་པ་དང་།

མི་འབྱུད་བཞིན་དུ་མོས་མོད་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གློན་ཞིང་གཏི་སྤྱག་པ་ལ་

སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ལ་སླིང་

ཇེ་སྡར་བཞིན་དུ་སྒོམ་མོ། །མི་ལ་ཡང་སྐྱེ་གན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། མེད་ @188 པ་ཅལ་གྱིས་མི་རྟེན། ཡོད་པ་བསྐྱེད་ས་གྱིས་མི་བྱབ། བྱམས་པ་དང་བྲལ་བའི་

དུང་ ཁ། སྤང་བ་དང་སྤྲད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་སྦྱིད་པ་ཆོག་ངན་དྲག་འདུལ་ལ་སོགས་

པ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་བྱ་དང་། བྱོ་དང་། རུང་མ་དང་། བྱོགས་དང་།

དཔོན་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོ་འདིར་

སྤྱིག་པ་ལ་དག་སྟོད་པ་བཟང་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྒྱ་བ་ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་མེན་པ་

འགོ་ས་མེད་པ་འདི་རྣམས་སྟིང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་སྤར་བཞིན་བསྐོམ། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་

ལ་འཐབ་རྩོད་དང་གསོད་ཤིའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམ། ལྷ་

ལ་ཡང་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་

བོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་ཏམ་བྱ་ར་རེ་ཅམ་ལས་ལོངས་སྟོད་

གཞན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་

ལ་དམིགས་བསལ་སྒར་བཞིན་སྤྱིང་རྩེ་བསྐོམ་མོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཚད་ལུས་ཚད་

རྣམས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་

མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་མ་འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་འདི་འབྲ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་སྤྱིང་རེ་རྩེ་བསམ་

ཞིང་། བདག་གི་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལོང་། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུང་

པ་ཆག །སྒྲ་མའི་ལོང་ཁྲིད་པ་དང་བུལ། གོགས་བཟང་པོ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བའི་

འཁོར་དང་བུལ་བ་འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་ཏུ་མཆི་མ་ཉིལ་

ཉིལ་བསྐྱོམ་མོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ནི། རང་གི་

ལུས་ལ་ན་ཚ་བྱང་ངམ་མི་བདེ་བ་ཅི་བྱང་ཡང་དེའི་དུས་སུ་བདག་གི་མི་བདེ་བ་འདིའི་སྤང་

དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྲུལ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྲུལ་བདག་ལ་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྲུལ་གྱི་

སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་གྲག་པར་གྱུར་ཅིག །སྟམ་དུ་བསམ། ཡང་རང་གི་ལུས་ངག་

@189 ཡིད་གསུམ་ལ་བདེ་བ་དང་། རྒྱིད་པ་དང་། དག་སྦྱོར་འཕེལ་བ་དང་། ལྷོ་

དག་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱལ་དུ་བཏུབ་པ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བ་རྣམས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་དག་བ་ཙམ་དུ་བསམ་ལ། བདག་གི་འདི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་དག་བ་རྒྱས་

པར་གྱུར་ཅིག་སྨིམ་དུ་བསམ། གཉིས་པ་འདྲག་པ་ནི། མ་གཞན་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་གང་གཞོད་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་གཞོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་

ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱིག་

པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་བཞར་བ་ལྟར་སྒོས་ཁྱབས་ཀྱིས་བསྐྱས་ལ་སྒྲ་བྱག་

གཡོན་པ་ནས་རྒྱང་ཚུར་འོང་བ་དང་སྒྲོང་ས་ལ་རང་གི་སྤིང་གི་དགྲིལ་དུ་ཉུང་། མཆོག་

དུ་ན་ཚ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གང་བྱུང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤིང་གི་དགྲིལ་དུ་བཟུང་སོ། །ཐམས་

ཅད་རྣམས་ལ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བསམ་མོ། །ཐམས་ཅད་རྣམས་ལ་གང་གི་

ཕན་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་

བས་ཕན་པས་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་

ཅད་གནས་སྐབས་སུ་མཐུན་རྒྱུན་དང་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དཔག་དུ་མིད་

པར་བསམ། དེ་རྣམས་རང་ལ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྒྲུག་གཡས་ནས་རྒྱང་

པར་འགོ་བ་དང་སྒྲོངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པར་བསམ་མོ། །སེམས་

ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་རྒྱས་པར་བསམ། སྒྲོང་པ་དང་

སྒྲིང་ཇི་རྒྱད་ལ་སྒྲིས་ནས་བསམ་ངན་གཏུག་སེམས་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བསམ་གསུང་ངོ།

བྱུག་པ་མདོར་ན་རང་ལ་ན་ཚ་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲོ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཉེས་པའི་ཁ་

ཡོགས་དང་། ཁ་སྒྲིས་དང་། བདག་ལ་འཆར་ཀ་གཏོང་བ་དང་། དབྱས་

གཏིབས་པ་དང་། གཞོད་ཀྱི་བར་ཆད་གཏོང་བ་དང་། ཆ་རྒྱུན་མ་འཛོམས་པ་

@190 དང་། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མེད་ས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷ་དགོ་ཕྱོགས་

སྤྱ་བཀོལ་དུ་མི་བདུབ་པ་དང་ལྷ་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་གཡེལ་དུ་སེང་བ་

དང་། སྐྱབ་པ་དང་དགོ་སྦྱོར་བྱེད་སྤྱིང་མ་འདོད་པ་དང་། ལྷོ་སྤྱ་མང་པོས་སེམས་

ཆོལ་ཁྲོས་བྱེད་བ། སྤྱིང་མ་དགའ་བ། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷོ་སེམས་སྐྱེས་

པ། དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ལ་སེགས་པ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་

ཀྱི་བར་ཆད་ཡིན་པས་བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རིགས་པ་ལ་ངར་བསྐྱེད་པ་འདི་ཀའི་

དུས་སྲུང་གོས་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམས་ལ། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དྲུང་དྲུང་པ་མཆི་མ་འཆོར་བར་བྱ་

བ་བསྒོམ། དབྱ་བགོགས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་བསྒོམ། དེ་ནས་ས་

ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནས་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡན་

ཆད་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་གང་བྱུང་བ་དེའི་

སྟེང་དུ་ཤྲགས་བསྐྱེད་ལ་བླངས་ལ་ད་ནས་བླངས་པའི་ཡུལ་དང་སྲུག་བསྐྱེད་དང་བླངས་

རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་སེམས་འབྱུལ་པའི་རང་སྣང་དུ་ཐག་བཅད་ལ་

སེམས་སྒྲིའགག་གནས་གསུམ་དང་བུལ་བའི་ངང་ལ་སྒྲོད་ལ་བཞག་གོ། །དེ་སྐྱུར་

ཞིང་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ་པས་བདུད་གྱི་བར་ཆད་དང་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོར་གྱི་

བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བར་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྒྲང་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་སུ་

ཤེས་ཤིང་སྒོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ནས་སྒྲིག་སྤྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ལྟས་ངན་

གཡང་དུ་ལེན། །བདུད་ཆོས་ཉིད་དུ་གོ། །རྒྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་ཤར་ནས་སྤྱང་བ་གང་

ཤར་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཅིག་འོང་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་རྫོམ་

སེམས་མི་བྱ། བྱས་ན་བདུད་ཡིན། ཡང་རང་གི་དག་བ་དང་། ལུས་

སེམས་ཀྱི་དག་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ཐམས་

@191 ཅད་རང་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་ལ་དུས་རྟག་དུ་བྲན་པས་ཟིན་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་

དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་བསྐྱེམ་པ་ནི། རང་ལ་གཞོད་པའི་གདོན་

བགེགས་སམ། སྒྲ་བའི་དབྱ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེམ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལ་སྒྲ་རྣམས་ཁ་

ཟུག་པའི་གདོན་ནམ། སྒོ་བྱར་དུ་གཞོད་པའི་གདོན་གང་ཡང་རུང་སྟེ། གདོན་དེ་མི་

ལམ་ལ་སོགས་པར་ཁོའི་གཟུགས་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་གང་སྟོན་བརྟན་ལ་དེ་ངོས་བབྱང་

དོ། རྟོག་ལམ་གཤོན་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་བཀྲག་ལ་གསལ་བར་བསྒྲུལ་ལ།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་བའི་འབྱུང་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

བསམ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་ལ། གཞོད་བྱེད་

ཀྱི་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན། འདི་རྣམས་བདེ་བ་

དང་ལྷན་པར་བྱ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་བསྐྱེམ་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ལ། འདི་བདག་གི་མ་ངོན་ཅན་ཡིན། འདི་

ཆོ་སྒྲུམ་མང་པོར་པ་མ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ལན་ཆགས་འོང་བ་ཡིན། མ་ངོན་ཅན་

འདིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པས་ལུས་འདི་འདྲ་བ་བྱངས། ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལ་

བརྟེན་ནས་ང་མེད་པ་ལ་ངར་བཟུང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་། ད་ལྟ་

སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་བ་ཤ་སྟག་བྱས་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་

བསྐྱལ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་དུས་མེད་པ་སྟིང་རེ་རྗེ་སྒྲུམ་དུ་བསམ། རང་གི་རྩ་བའི་མ་

ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་ངའི་ཨ་མ་ཞེས་ངག་ཏུ་ཡང་བཟོད་ཅིང་སྟིང་རྗེ་བྲག་པོ་མིག་ནས་

མཆི་མ་ཉིལ་ཉིལ་པའམ་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་བསྐྱོམ་ལ། ཁོས་གཙོ་བྱས་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་བ་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མི་བདེ་བ་

གང་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲིང་དུ་ཁུབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ་རང་གི་དེ་དང་གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱུས་ལ་

@192 ཁོ་ལ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བསམ་མོ། །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བདེ་

བ་དང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་བཏང་བས། ཁོའི་བསམ་ངན་དང་གདུག་སམས་

ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པར་བསམ། དེ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།

ཡང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོས། དག་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱལ་མ་བྱས་པས་

བློན་ཆེ་བས་དུས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འབྲལ་བར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་

གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྦྱག་བསྐྱལ་མ་འཆོམས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཡིད་མ་ཤི་

བར་བྱས། རིག་པ་ངར་བསྐྱེད་ལ་འདི་ཀའི་དུས་སུ་དགོས་པ་ཡིན་སྒྲུལ་པ་བྱས་ལ།

གཞོད་བྱེད་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་དངོས་རྒྱ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་བསམ། རང་གི་ཙུ་བའི་མ་ལྟ་བུར་བློན་ཆེ་བ་འདི་རྣམས་སྦྱག་

བསྐྱལ་འདི་འདྲ་ལ་སྦྱད་པའི་སྤྲོད་རེ་རྩེན་བདག་ལ་ནི་ད་ལྟ་སྦྱག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བར་

བྱེད་པའི་རྩུམ་པ་མེད་ན་མ་འདི་ནམས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་བར་

འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ།

ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ན། ལུས་ཅོག་ཤུར་འདུག་ལ་ལག་པ་གཡས་པའི་ཐལ་

མོས་འགུམ་པ་སྒྱུར། བྱ་མོ་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་བཞག། །བཞིན་གྱི་མདོག་སྒྲིན་

མཚམས་སུ་བསྐྱས་ལ་མཆི་མ་འདོན་པའི་རྩྭ་ལ་དུ་བྱའོ། །ངག་གི་འབྲུལ་འཁོར་

ནི་ངའི་ཨ་མ་ཞེས་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བབྲང་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་

པས་སྒྲིང་རྗེ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་ངོ། །ཏུ་སྒྲིང་འདོད་པ་དང་། སྒྲིང་གུང་བ་

དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅན་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་བླན་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིང་

རྗེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་ངོ།། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་

ཅད་སྐྱེ་གྲིས་བཞར་བ་བཞིན་དུ་སྐྱ་བྱག་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་འོང་བ་དང་ང་སྟོས་

ནས་རང་གི་སྒྲིང་དུ་ཞུགས་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བསམ།

@193 ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་

ལ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་མེད་པའི་ལྟ་བའི་སྒྲིང་དུ་བཞག་གོ། །རང་གི་བདེ་བ་དག་གི་བ་

ཐམས་ཅད་ལྟོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་བཏང་བས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོན་སེམས་གདུག་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བྱས་

པས་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འཆར་རོ། །ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ།།

གནས་སྐབས་སུ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བའི་ཤེས་བྱེད་མང་དུ་ཡོད་དེ་

འདིར་མ་བྲིས་སོ། །བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འདིས་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགོ་

གསུངས། འདི་དང་མི་ལྡན་ན་གསང་སྤྲགས་ཟབ་མོའི་བརྒྱས་པ་བྱས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་

ཀྱི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་འབྲུག་གསུང་ངོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ལེགས་པར་བལྟ་བའོ། ། །